van werkzaamheden zal ik de vergadering schorsen voor felicitaties.

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid Aptroot aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over **de slechte prestaties van twee islamitische scholen**.

□

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter. Mijn vragen stel ik naar aanleiding van berichten die allereerst in Trouw van afgelopen zaterdag verschenen. Ik wil van de minister weten of het klopt dat een aantal scholen, waaronder twee islamitische scholen, een negatieve beoordeling van de Inspectie van het Onderwijs heeft gekregen. Is de beoordeling van het Islamitisch College Amsterdam net zo negatief als in 2004? Te lezen valt dat de prestaties van de leerlingen beneden het vereiste niveau zijn, het opleidingsniveau van de leraren te laag is en de school de leerlingen niet met de Nederlandse democratie en andere culturen laat kennismaken. Ook is er het bericht dat deze school onder andere in lesboeken aanzet tot haat tegen onze democratie en andere geloven en volken, zoals tegen joden. Het verhaal doet de ronde dat er geld zoek is. In verslagen heb ik gelezen dat de medezeggenschapsraad naar aanleiding van de financiële stukken vragen heeft gesteld over een bedrag van ongeveer € 60.000 dat nergens is terug te vinden. De directie zegt dat dit bedrag zoek is. Uit de vragen maak ik op dat wordt verondersteld dat het naar extremistische groepen is gegaan. De VVD-fractie vindt het onaanvaardbaar om weer af te wachten wat de school doet. Het afgelopen weekend is namens de Inspectie van het Onderwijs de mededeling gedaan dat zij met de school zal spreken, omdat laatstgenoemde nog niet voldoende beleid heeft ontwikkeld om op orde te komen. Dat vinden wij verontrustend en dus niet afdoende. De VVD-fractie pleit voor keiharde maatregelen. De school is immers twee jaar geleden al gewaarschuwd. Wij vragen de minister of nu niet de fase is aangebroken dat zij aankondigt om de school aan het eind van dit schooljaar te sluiten.

Waarom financieren wij deze school en enkele andere scholen nog steeds, ondanks dat die niet aan de minimale kwaliteitseisen voldoen en dat die zich bovendien niet houden aan onze Grondwet? Zij respecteren onze democratische rechtsstaat niet en zetten aan tot haat. De situatie was twee jaar geleden ernstig en dat is zij nog steeds. Is de minister eindelijk van plan om in te grijpen?

□

Minister **Van der Hoeven**: Voorzitter. Ik ben het met de heer Aptroot eens: de situatie is ernstig en die geeft aanleiding tot zorgen en ingrijpen. De school is in 2001 van start gegaan en de inspectie is daar vanaf het begin op bezoek geweest. Dat heeft zij vervolgens jaarlijks gedaan. In het begin was er nog niet veel om te beoordelen. Op het moment dat is gebleken dat de school onder de maat presteert, is die onder intensief toezicht geplaatst. Het eerste uitgebreide rapport is in oktober 2004 opgesteld en in maart 2005 verschenen. Het is gebruikelijk dat er een periode verstrijkt voordat een rapport verschijnt. Dat heeft te maken met het feit dat er hoor en wederhoor moet plaatsvinden. In september 2005 is aan de school gevraagd om een verbeterplan in te dienen. Dat is er inderdaad gekomen. Nu blijkt echter dat de daarin genoemde doelstellingen niet zijn gerealiseerd. Dat is de situatie waarin wij ons op dit moment bevinden.

Normaal gesproken heeft een school twee jaar de tijd om verbeteringen door te voeren, maar ik heb er in dit geval geen vertrouwen in dat dit lukt. In het afgelopen jaar is er immers geen verbetering opgetreden. De signalen zijn op alle fronten negatief.

Vandaag voert de inspectie een gesprek met de directeur over het nieuwe verbeterplan. Volgende week zal er een gesprek plaatsvinden tussen de hoofdinspecteur en het bevoegd gezag. Op basis van die gesprekken krijg ik binnen twee weken een advies van de inspectie over de vraag of er moet worden doorgegaan met het verbeterplan of dat er meteen dient te worden overgegaan tot het bestuurlijke natraject. Het laatste houdt in dat er zal worden ingegrepen. Naar mijn idee staan alle signalen al op rood. Het is niet mogelijk om de bekostiging direct stop te zetten. De status van een zeer zwakke school is op zichzelf niet voldoende om dat te doen. Ik zal nagaan op welke wijze de Wet op het voortgezet onderwijs of andere wetgeving wordt overtreden. De heer Aptroot heeft daarvan een aantal voorbeelden genoemd. Ik heb de inspectie gevraagd om in het advies duidelijk aan te geven of daarvan inderdaad sprake is.

Bij de AIVD heb ik gevraagd of de school daar bekend is en of er vanuit dat perspectief aanleiding is om in te grijpen. Op dit moment kan ik de bekostiging slechts opschorten. Het is niet mogelijk om die volledig stop te zetten. De Kamer weet dat er een wetswijziging op dat punt wordt voorbereid. Het is de bedoeling dat de mogelijkheid tot stopzetting wordt geregeld in de wet inzake goed bestuur in primair en voortgezet onderwijs. Verder kunnen wij inzetten op vervanging van het bestuur of het management. Naast die opbrengsten zouden wij de andere aspecten van het toezichtkader relevant kunnen verklaren. Tevens zouden wij de ISBO kunnen inschakelen. Dat is de koepelorganisatie van de islamitische scholen.

Is er sprake van falend integratiebeleid? Er was sprake van een klokkenluiderssignaal dat met name daarop was gericht. De inspectie verricht op dat punt nader, incidenteel onderzoek. De heer Aptroot sprak over de financiële reserve en met name over de vraag waar het geld is gebleven. Mag ik het zo kort door de bocht formuleren? Ook dat wordt op dit moment nader onderzocht door de auditdienst. Je moet natuurlijk wel precies weten wat er is gebeurd. Dat wordt onderzocht door de jaarrekeningen door te spitten.

Wat gaan wij vanaf nu doen? De school staat onder toezicht. Ik heb net gezegd wat er tussen nu en het einde van het kalenderjaar in ieder geval gaat gebeuren. Ik kan niet halverwege een schooljaar een school stoppen. Daartoe heb ik niet de middelen, maar het zou ook niet goed zijn voor de kinderen. De school staat echter onder streng toezicht. Het is de bedoeling dat, afhankelijk van het verloop in de komende maanden, ruim vóór augustus 2007 helder is of de school kan blijven voortbestaan of niet. Dat is mijn insteek voor de

komende periode en ik dacht dat ik daarmee ook de vragen van de heer Aptroot had beantwoord.

De heer **Aptroot** (VVD): Het is duidelijk dat de minister wellicht niet voldoende middelen heeft, maar er is dan ook sprake van een wetswijziging. De minister kan er in ieder geval op rekenen dat wij aanscherping van de wet om adequaat te kunnen ingrijpen van harte zullen steunen. Ik zou toch graag een nadere toezegging van de minister krijgen als het gaat om het benutten van alle mogelijkheden in het geval het financieel niet klopt. De minister heeft gezegd dat hiernaar nu onderzoek wordt gedaan. Ik beveel de minister aan om alle stukken op te vragen, ook de debatten met de medezeggenschapsraad. Medewerkers hebben mij gewaarschuwd dat de directie geld heeft weggesluisd naar doelen die in strijd zijn met onze Grondwet. Dat zou moeten worden onderzocht. Kan de minister ervoor zorgen dat wij hierover en over een aantal andere zaken nog deze maand worden geïnformeerd? De zaak is uitermate ernstig. Als er geen zekerheid bestaat over de vraag of het ophoudt, kan de minister ervan uitgaan dat de VVD-fractie ervoor zal pleiten om de school te sluiten. Wij wachten al twee jaar en dit is een slecht voorbeeld. De vrijheid van onderwijs is een groot goed, maar wij hebben steeds gezegd dat vrijheid van onderwijs alleen kan als wij ervoor zorgen dat de kwaliteit is gewaarborgd en de gestelde eisen worden nageleefd. Als dat de komende maanden bij deze school niet in orde is, moet de school wat ons betreft dicht. Ik verzoek de minister om ons uiterlijk 10 januari te informeren over de financiën en de nadere maatregelen die de minister neemt. Wat ons betreft bereidt de minister voor dat de school tegen de zomervakantie dicht gaat.

Minister **Van der Hoeven**: Ik zal de MR hier zeker bij betrekken. Ik ben het ook met de heer Aptroot eens dat vrijheid van onderwijs en kwaliteit hand in hand gaan. Ik zal de Kamer in ieder geval op de hoogte houden van de ontwikkelingen, als het kan vóór het einde van dit jaar en anders vóór het einde van het kerstreces. Dit heeft natuurlijk ook te maken met vakantieperiodes. Ik ben er, net als de heer Aptroot, van doordrongen dat je de bestaande mogelijkheden moet benutten en dat ga ik ook doen.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Dit is een ernstige situatie en dat wordt ook door de minister erkend. Er moet snel duidelijkheid komen over bijvoorbeeld de leermiddelen. Het zou echt beschamend zijn als er, bijvoorbeeld tegenover de joden, haat wordt ingescherpt. Dit is een signaal en dat moet natuurlijk wel worden bewezen. Daarom moet er onderzoek worden gedaan. Dit heeft voor mijn fractie echter een zeer dringend karakter. Dit moet zeker stevig worden aangepakt, maar ik loop niet vooruit op de vraag of de school al dan niet kan voortbestaan. De minister zegt dat dit tegen augustus volgend jaar beslecht zou moeten zijn. Dat lijkt mij te laat. Wil je de leerlingen een goed heenkomen bezorgen, als dat al nodig zou zijn, op andere scholen, dan moet je daar eerder duidelijkheid over verschaffen. Datzelfde geldt voor de docenten en anderen met een rechtspositie. Een datum van 1 april of 1 mei zou dan meer in de rede liggen.

Minister **Van der Hoeven**: Ik zeg graag toe dat dit ruim voor het einde van het schooljaar gebeurt. Als de kinderen naar een andere school moeten, kan dit ook worden geregeld. De situatie is inderdaad ernstig, afgaande op de signalen, maar je moet signalen wel onderzoeken en niet alleen op geruchten afgaan. Er vindt dan ook een onderzoek plaats. Gelet op het initiatiefwetsvoorstel dat de Kamer op dit punt heeft aanvaard, ben ik er zeer voor geporteerd om ervoor te zorgen dat de signalen ernstig worden genomen en dat er wordt opgetreden.

De heer **Pechtold** (D66): Het stemt mij uiterst tevreden dat de minister slecht presterende scholen aanpakt. Ik maak de minister op dat punt een compliment, want toen zij aantrad hadden wij 4% zeer zwakke scholen in Nederland, en nu is dat 2%. Daarmee staan dus altijd nog 150 scholen in Nederland bekend als zeer zwak. Wat mij een beetje tegen de borst stuit, is dat er een relatie wordt gelegd tussen prestaties en islamitische scholen en dat daarbij zaken worden betrokken die niet met de onderwijsinspectie maar met het Openbaar Ministerie te maken hebben, namelijk haatdragende uitlatingen. De minister gaf zojuist aan dat ingrijpen op grond van prestaties een probleem is via de bekostiging. Ik zou wat specifieker willen horen welke middelen zij dan wel heeft om in te grijpen. Hoe wil de minister voorkomen dat er onderscheid wordt gemaakt op grond van het karakter van de school? Wij moeten ons gewoon concentreren op zeer zwakke scholen in Nederland, maar ik wil daarbij niet dat er onderscheid wordt gemaakt tussen islamitische zeer zwakke scholen en andere.

Minister **Van der Hoeven**: Dat laatste ben ik zeer met de heer Pechtold eens. Een zeer zwakke school is een zeer zwakke school, van welke signatuur dan ook. Inderdaad is 2% nog te veel, ook al is het percentage gehalveerd. Het bestand aan zwakke scholen is overigens wisselend: er gaan eraf en er komen erbij. De zwakke school is er altijd geweest als fenomeen, maar het zijn niet altijd dezelfde scholen. Ik ben het met de heer Pechtold eens dat zij op dezelfde manier moeten worden behandeld. In het onderhavige geval is er echter duidelijk ook een aantal andere zaken aan de hand. Ik heb het over de financiën en de kennelijk haatdragende elementen in de boeken. Daarnaar wil ik nader onderzoek laten doen. Pas dan kan ik er een uitspraak over doen.

De heer Pechtold vroeg ook welke middelen ik verder heb. Welnu, een van de eerste stappen betreft uiteraard het versterkte toezicht door de inspectie, dat wil zeggen om de twee à drie maanden. Ook kunnen wij ingrijpen in bestuur of management. Dat is ook gedaan bij een andere slecht presterende school. Ik ga daar morgen op bezoek om te bezien hoe het loopt.

Mevrouw **Hamer** (PvdA): Ik heb een vraag over het bekostigingstraject van de school. Volgens mij kunt u heel snel een extern adviseur aan de school toevoegen. Gelet op het dringende karakter van de situatie kan ik mij voorstellen dat u daarvan snel gebruik gaat maken, vooruitlopend op maatregelen in de sfeer van de bekostiging.

Wat betreft de integratie ben ik blij dat u refereert aan het wetsvoorstel dat ik met een aantal collega's heb ingediend. Ik ben ook blij dat nu blijkt dat het wetsvoorstel een functie heeft. In antwoord op vragen die in 2005 door mevrouw Kraneveldt zijn gesteld gaf u nog aan dat

er geen problemen waren met integratieremmende factoren. U had toen ook nog geen mogelijkheden om in te grijpen. Ik wil daarom graag nog iets duidelijker horen welke mogelijkheden u nu wel hebt.

In 2005 hebben wij al geconstateerd dat er problemen waren met de leerkrachten. Er zijn leerkrachten die geen bevoegdheid hebben en er zijn leerkrachten die geen Nederlands spreken. In hoeverre is die situatie verslechterd?

Mijn laatste vraag gaat verder dan alleen het onderwijs. Wij krijgen sterke signalen dat er sprake is van radicalisering rond de school. Ik weet niet hoever de bevoegdheden van de Inspectie van het Onderwijs gaan, maar de overheid beschikt ook over andere diensten. In hoeverre is de samenwerking van de Inspectie met die diensten geregeld?

Minister **Van der Hoeven**: Mijn antwoord op de vraag over de externe adviseur is: ja, die mogelijkheid bestaat en dat hebben wij bij een ander schoolbestuur ook gedaan. Dit sluit aan bij het antwoord dat zojuist heb gegeven op de vraag van de heer Pechtold. Deze mogelijkheid vormt een onderdeel van het besluit dat ik ga nemen op het moment dat ik beschik over de resultaten van de twee onderzoeken die nu lopen. Ik ben het met mevrouw Hamer eens dat dit zeer zeker een mogelijkheid is en dat je dat ook moet doen als het kan of als het tot resultaat leidt. Mijn antwoord is dus ja.

De vragen van mevrouw Kraneveldt over integratie heb ik toen beantwoord; ik heb gezegd dat de school na twee jaar opnieuw beoordeeld zal worden. De vragen zijn gesteld in 2005. Juist omdat er al signalen waren, is het ICA al een jaar eerder dan afgesproken onderwerp geworden van geïntegreerd toezicht, waarbij zowel de kwaliteit van het onderwijs als ook de financiële bedrijfsvoering zijn beoordeeld. Dat hebben wij toen gedaan. Op dit moment praten wij over de kwaliteit van het onderwijs. Het laatste periodieke kwaliteitsonderzoek (pko) heeft plaatsgevonden in april 2006. Dan vindt hoor en wederhoor plaats. Nu is dat gepubliceerd. Onze nu beschikbare gegevens over de financiële bedrijfsvoering aan scholen dateren van oktober 2006. Ik heb al aangegeven dat de situatie zorgelijk is.

Wat de problemen met de leerkrachten betreft, zeg ik niet voor niets dat ik weinig vertrouwen heb in een verbetertraject. Er is echt wel wat meer nodig dan alleen maar een papieren verhaal. Niet alles valt onder de onderwijsinspectie, maar dat is ook de reden dat wij met de AIVD in contact zijn om te bezien of de school bekend is en of er vanuit het perspectief van de AIVD aanleiding is om in te grijpen.

De tijdelijke **voorzitter**: Dan geef ik het woord aan de heer De Vries. Ik vraag hem om concrete en korte vragen te stellen.

De heer **Jan de Vries** (CDA): Deze school, het Islamitisch College Amsterdam, voert de verkeerde lijstjes aan op meerdere onderdelen, te weten waar het gaat om de onderwijskwaliteit, de bedrijfsvoering en het leveren van een bijdrage aan de integratie. Daarom zijn wij blij dat de minister onze zorgen deelt en met de CDA-fractie van mening is dat sluiting van de school een heel reële optie is wanneer er geen concrete verbeteringen zichtbaar worden in dit schooljaar en wanneer blijkt dat de school mogelijk in strijd met de wet handelt.

Echter, tot dat moment zitten ruim 800 kinderen dagelijks op deze school en de vraag is of geïntensiveerd inspectietoezicht met een tweemaandelijks bezoek van de inspectie voldoende waarborgen biedt aan ouders en kinderen voor goed onderwijs dat ook bijdraagt aan de integratie. Is een adviseur een voldoende bijdrage daaraan? Zou de minister niet eerder moeten overwegen om te komen tot een curator of een bewindvoerder die ook het management overneemt van deze school? Daarmee zou zij ervoor kunnen zorgen dat dit geen verloren jaar wordt voor deze kinderen en dat er tegelijkertijd concrete verbeteringen worden gerealiseerd.

Minister **Van der Hoeven**: Ik ben blij dat de Kamer nu ook bij monde van de heer De Vries mijn grote zorgen deelt op dit punt, ook wat het bovenaan staan op de verkeerde lijstjes betreft. De sluiting van een school – dat weet de heer De Vries net zo goed als ik – is een instrument dat wij niet hebben. Wat wij wel kunnen doen, en dat moet geregeld worden in de wet, is het stopzetten van de bekostiging. Dat is mogelijk als er in strijd met de wet wordt gehandeld, maar daarvoor heb ik dat onderzoek nodig. Ik zal dan op basis van de resultaten bezien of de suggestie van de heer De Vries dan wel van mevrouw Hamer de best begaanbare weg is. Ik heb al toegezegd dat ik dat de Kamer zal laten weten.

De heer **Bosma** (PVV): Ik hoor de minister zeggen dat het openhouden van deze school in ieder geval voor de duur van dit schooljaar het beste is voor de kinderen. Als ik echter kijk naar de hele potpourri aan wantoestanden die inmiddels aan ons voorbij is getrokken – het aanzetten tot haat, het geld dat wellicht naar extremistische groepen verdwenen is, de zeer slechte schoolresultaten – dan vraag ik mij af of het niet veel beter is voor de kinderen, en dan heb ik het niet alleen over de kinderen van het ICA, maar ook de kinderen in Nederland, als deze school zo snel mogelijk dicht gaat.

Minister **Van der Hoeven**: Voorzitter. Ik kan mij die gevoelens wel voorstellen. Er moet feitenonderzoek worden gedaan, ook naar de aspecten die de heer Bosma net noemde. Dat onderzoek loopt op het moment. En zoals ik al in antwoord op de vragen van de heer Jan de Vries aangaf: het sluiten van een school als zodanig is niet een instrument dat in onze instrumentenkist zit. Het is wel mogelijk om iets met de bekostiging te doen, maar ook daar heb je slechts beperkte mogelijkheden en is het noodzakelijk dat wij een aanscherping krijgen. Het wetsvoorstel is in voorbereiding en ik hoop dat het in de loop van het komende jaar bij uw Kamer komt. Daarmee worden de bestaande mogelijkheden verruimd. Dat wil de heer Bosma graag en dat wil ik ook.

De heer **Jasper van Dijk** (SP): De SP-fractie heeft ook kennis genomen van de berichten en vindt het een ernstige situatie als scholen slecht presteren. Met name voor leerlingen is dat een slechte zaak. Op een van de scholen waar wij vandaag over spreken, beschikte vorig jaar nog een kwart van leraren niet over de juiste bevoegdheid. Landelijk staat 10 tot 20% van de leraren onbevoegd voor de klas. Dat is slecht voor de kwaliteit en het imago van het beroep van leraar. Wat is het oordeel van de minister hierover en welke maatregelen gaat zij hiertegen nemen? Een van de scholen houdt

De heer Jasper van Dijk (SP)

© M. Sablerolle – Gouda

jaarlijks 12% van het beschikbare geld over. Wat vindt de minister ervan dat scholen geld oppotten? Moet daar een grens aan worden gesteld?

Minister **Van der Hoeven**: Geld is om uit te geven, aan het onderwijs. Het kan zijn dat er reserves worden opgebouwd in verband met plannen voor de toekomst. Dat is prima, daar heb ik geen enkele moeite mee. De nieuwe Wet medezeggenschap op scholen die vorige week is aangenomen door de Eerste Kamer, geeft de medezeggenschapsraden meer mogelijkheden om transparantie te eisen zodat zij kunnen zien wat er gebeurt. Het valt mij op dat bij het ICA de liquide middelen in eerste instantie toenamen, maar dat de schulden ook toenemen. De vraag is wat er daar aan de hand is. Dat laat ik op dit moment nader onderzoeken door de auditdienst van het ministerie, zodat ik precies weet wat daar aan de hand is. Ik heb op dit moment alleen de feitelijke cijfers, maar ik weet niet wat daar achter zit. Ik zal de Kamer te zijner tijd informeren over de uitkomsten van dit onderzoek.

De kwalificatie van leraren was een van de verbeterpunten die op basis van het onderzoek uit 2004 aan de school is opgelegd. Nu, een jaar later, blijkt dat daar onvoldoende aan is gebeurd. Het is mogelijk dat de onbevoegde leraren nog met een opleiding bezig zijn en dat zij dus binnen afzienbare tijd bevoegd zijn. Leraren kunnen immers worden opgeleid binnen de school. Dat moet echter wel zichtbaar zijn. Op dit moment is onvoldoende duidelijk of het op dit terrein de goede kant uitgaat. Er is voor volgend jaar overigens 100 mln. beschikbaar voor scholing, bijscholing en nascholing van docenten.

De heer **Vendrik** (GroenLinks): De fractie van GroenLinks steunt het optreden van de minister in deze kwestie. Het is goed om te horen dat het haar om de kwaliteit gaat en om niets anders dan dat. Als een school er op dat punt een potje van maakt, moet worden ingegrepen. De te treffen maatregelen moeten een opklimmende mate van ernstigheid hebben, desnoods tot en met het stopzetten van de financiering.

De minister zegt dat op dit moment wordt bekeken of de wet wordt overtreden. Wie gaat dat na? Is er aangifte gedaan bij het Openbaar Ministerie? Als de minister in het voorjaar besluit dat de financiering van deze school wordt stopgezet, dus dat de school de facto wordt opgeheven, wat gebeurt er dan met de leerlingen? De constatering is dan immers gerechtvaardigd dat deze leerlingen een aantal jaren ondermaats, slecht onderwijs hebben gehad. Hoe moeten wij dat voor ons zien?

Minister **Van der Hoeven**: De inspectie onderzoekt op dit moment of en, zo ja, op welke punten de Wet op het voortgezet onderwijs wordt overtreden. Voor het andere onderzoek wordt de AIVD ingeschakeld. Er zijn dus twee verschillende trajecten. De feiten moeten eerst op tafel komen. Ten aanzien van de leerlingen bij stopzetting van de financiering, zijn verschillende mogelijkheden. Het zou kunnen dat er een doorstart plaatsvindt met andere bestuursleden of op een andere wijze. De heer De Vries en mevrouw Hamer hebben daar wat suggesties voor aangedragen. Het is nu nog te vroeg om daarop vooruit te lopen. Ik informeer de Kamer zo spoedig mogelijk als de onderzoeken zijn afgerond. Ik zal dan ook aangeven wat mijn volgende stappen zullen zijn.

Vragen van het lid Dijksma aan de minister van Verkeer en Waterstaat over **het bericht dat er zich nog geen vervoerders hebben gemeld voor de Betuwelijn, die begin volgend jaar geopend zal worden**.

□

Mevrouw **Dijksma** (PvdA): Voorzitter. Wij zijn natuurlijk allemaal in blijde afwachting van Sinterklaas, maar dit weekend trof ik op het nieuws van RTL niet zo'n heel leuke surprise aan. Ik doel op het bericht dat zich voor de Betuweroute, die volgend jaar open gaat, nog geen vervoerders hebben gemeld en dat er daarnaast ook nog de nodige problemen zijn met de veiligheid langs de lijn, waaraan nog het een en ander moet worden gedaan. Dat is een merkwaardig bericht. Wij hebben straks 5 mld. aan publiek geld gestoken in een spoorlijn die voor de opening geen vervoerders trekt.

Is het bericht van RTL juist en zo ja, hoe beoordeelt de minister dan de ontstane situatie? Waarom hebben die vervoerders zich nog niet gemeld? Ik kan mij voorstellen dat dat iets te maken heeft met de spoortaks die zij moeten gaan betalen wanneer zij gebruikmaken van de Betuweroute. De Kamer heeft al eerder dit jaar aangegeven dat vervoerders zich niet zullen melden als die tarieven te hoog zijn. De minister heeft vrijwel Kamerbreed de opdracht gekregen om er via ProRail met die vervoerders uit te komen, zodat de tarieven niet een wegjaagfunctie krijgen voor de Betuweroute, waar men meer betaalt dan ooit tevoren, maar wij deze juist tot een succes kunnen maken.

Hoe is het mogelijk dat er kennelijk nog geen overstemming is bereikt over de tarieven die moeten worden betaald voor een spoorlijn die binnenkort open gaat? Wat heeft de minister daaraan zelf gedaan? Is de beoogde openingsdatum van de Betuweroute nog steeds dezelfde?

□

Minister **Peijs**: Voorzitter. Inderdaad heeft RTL Nieuws afgelopen zaterdagavond kort aandacht besteed aan de